

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ ในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป รายละเอียดได้กล่าวเป็นลำดับ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1
- เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ที่มีวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียนต้นสังกัด และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

- ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้พลังงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 แตกต่างกัน
- ข้าราชการครูปฏิบัติงานในโรงเรียนต้นสังกัดที่มีขนาดต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้พลังงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 แตกต่างกัน
- ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้พลังงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ปีการศึกษา 2553

จาก 123 โรงเรียน จำนวน 1,506 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 316 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Yamane' (1973) ทำการสุ่ม ตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) โดยเทียบตามสัดส่วนขนาดของ กลุ่มประชากรตามอำเภอที่ตั้งของโรงเรียน และทำการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนที่คำนวณได้ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีจับฉลากโดยการสุ่มแบบไม่คืนกลับ ทำการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรของข้าราชการครู ได้กลุ่มตัวอย่าง 316 คน จากข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ต้องแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียนด้านสังกัด และประสบการณ์ในการทำงาน โดยมีลักษณะเป็น แบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้ พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปัตตานี เขต 1 ปรับตามแนวคิดพลังอำนาจของสมบูรณ์ นนท์สกุล (2536) ซึ่งได้ประมวลแนวคิด ของ French และ Raven , Raven และ Kruglanski และ Hersey และ Goldsmith มี 7 ด้าน คือ ด้านพลังอำนาจการให้รางวัล ด้านพลังอำนาจการบังคับ ด้านพลังอำนาจตามกฎหมาย ด้านพลัง อำนาจอ้างอิง ด้านพลังอำนาจความเชี่ยวชาญ ด้านพลังอำนาจเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านพลัง อำนาจการมี จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคริท (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยผู้ต้องแบบสอบถามพิจารณาข้อความ ในแต่ละข้อว่ามีความพึงพอใจต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับใด ได้แก่ หากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดตามลำดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทุกด้าน .931

เมื่อจำแนกรายด้าน ได้ดังนี้ ด้านพลังอำนาจการให้รางวัล .855 ด้านพลังอำนาจการบังคับ .730 ด้านพลังอำนาจตามกฎหมาย .823 ด้านพลังอำนาจอ้างอิง .877 ด้านพลังอำนาจความเชี่ยวชาญ .950 ด้านพลังอำนาจเทคโนโลยีสารสนเทศ .876 และด้านพลังอำนาจการมี .766

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากภาควิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 316 ชุด ถึงข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยตรง พร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ตามที่ แนบมาพร้อมกับแบบสอบถามภายใน 20 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อนำไปตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อผู้วิจัยได้รับข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการ จึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียนด้านสังกัด และประสบการณ์ในการทำงาน ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้ พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยภาพรวม และรายด้าน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้ พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปัตตานี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาต่างกัน ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลัง อำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของ โรงเรียนด้านสังกัดและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านพลังอำนาจการบังคับ อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านพลังอำนาจอ้างอิง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ และด้านพลังอำนาจการบังคับ มีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่าด้านอื่นๆ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1.2 ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านพลังอำนาจการให้รางวัล โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหารสนับสนุน ให้ท่านมีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ราชการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และข้อผู้บริหารจัดงานเลี้ยง และมอบรางวัลเป็นการขอบคุณในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นๆ

1.3 ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านพลังอำนาจการบังคับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อผู้บริหารใช้วิธีสั่งการเพื่อให้ครูทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และข้อผู้บริหารใช้กฎระเบียบข้อบังคับกำหนดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติงาน ของครู อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อผู้บริหารลงโทษครูที่มีความผิด โดยอาศัยกฎระเบียบ

ข้อบังคับ และข้อผู้บริหารใช้อำนาจบังคับให้ครุทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.4 ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านพลังอำนาจตามกฎหมาย โดยภาพรวมและรายข้อออยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหารเร่งรัดให้ครุ ในโรงเรียนทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และข้อผู้บริหารทำให้ครุยอมรับว่า ผู้บริหารสามารถลงโทษครุได้ตามกฎหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.5 ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านพลังอำนาจอ้างอิง โดยภาพรวมและรายข้อออยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหารมีความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และข้อผู้บริหารปฏิบัติต่อครุในโรงเรียนอย่างเป็นธรรมในทุก ๆ ด้าน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.6 ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านพลังอำนาจความเชี่ยวชาญ โดยภาพรวมและรายข้อออยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหารให้ คำแนะนำและชี้แจงการปฏิบัติงานแก่ครุในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และข้อ ผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารงานมีผลงานทางวิชาการที่เป็นตัวอย่างแก่ครุได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.7 ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านพลังอำนาจเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมและรายข้อออยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหาร สามารถปฏิบัติงานโดยใช้ข้อมูลที่ทันสมัย ทำให้งานสำเร็จโดยเร็วและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด และข้อผู้บริหารคัดกรองข้อมูลได้ตรงกับความเป็นจริงกับข้อผู้บริหาร ใช้ข่าวสารที่ถูกต้อง สมบูรณ์ประกอบการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

1.8 ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ด้านพลังอำนาจบารมี โดยภาพรวมและรายข้อออยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับ ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และข้อ ผู้บริหารสามารถชักชวนบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือมีอิทธิพลมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้ พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปัตตานี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียนต้นสังกัด และประสบการณ์ ในการทำงาน สามารถสรุปได้ว่า

2.1 ความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำแนก ตามขนาดของ โรงเรียนต้นสังกัด โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) พบว่า โรงเรียนขนาดกลาง แตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพลังอำนาจตามกฎหมาย ด้านพลังอำนาจเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านพลังอำนาจการมี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) พบว่า โรงเรียนขนาดกลางแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่ทุกด้าน

2.3 ความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำแนก ตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพลังอำนาจตามกฎหมายและด้านพลังอำนาจการมี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) พบว่า ด้านพลัง อำนาจ ตามกฎหมาย ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปีแตกต่างกับประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี และประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 – 10 ปีแตกต่างกับประสบการณ์ ในการทำงานมากกว่า 10 ปี และด้านพลังอำนาจการมี ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี แตกต่างกับประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้ พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปัตตานี เขต 1 นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้ พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปัตตานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจ ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฬารัตน์ ชำนาญกิจ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พลังอำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการ โรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประชาติ โน๊ตสุภา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับวัฒนธรรม องค์การที่มีประสิทธิผลของการบริหารงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ระดับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ หลักชัย วงศ์หมอก (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาครพนม เขต 2 พบว่า การใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของวัฒนา จันทร์โภคธ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่า ระดับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของสมพงษ์ ศรีไสวภาพ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1 พบว่า การศึกษาการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการขาดการครุ่นมองว่า ผู้บริหารในยุคใหม่ สามารถปรับตัวปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ บุคลิกภาพดี มีความคิด สร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งมีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่รับและมีทัศนคติที่ดีต่อ ผู้บริหารสอดคล้องกับชุมชนคัด อินทรรักษ์ (2549) กล่าวว่า พลังอำนาจถูกนำมาใช้ตลอดเวลาของ การดำรงชีวิต ตั้งแต่มีการปฏิสัติชนกระทั้งหมดสภาพของพลังอำนาจ พฤติกรรมของบุคคล รวมไปถึงการปฏิบัติงาน ต้องใช้พลังกาย พลังใจหรือพลังจิต และพลังทางปัญญา ทำให้งาน

ประสบความสำเร็จมีประสิทธิผล เช่น พลังอำนาจของครูและผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้นักเรียน เชื่อถือรักและเคารพ เป็นต้น และสอดคล้องกับองค์พร สถิตย์ภาศิกุล (2536) กล่าวว่า พลังอำนาจ หมายถึง การใช้อิทธิพลจากแหล่งต่างๆ ซึ่งเป็นที่มาของฐานพลัง อำนาจของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยม ความคิดเห็น จุดหมาย ความต้องการของ ครูผู้สอนหรือคณะครุอาจารย์ ให้เป็นไปตามที่ผู้บริหาร โรงเรียนตั้งเป้าหมายไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 7 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ด้านพลังอำนาจการให้รางวัล พบว่า ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครู ที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปีตานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายข้อมูลในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของจุฬารัตน์ ชำนาญกิจ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พลังอำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ โรงเรียน : กรณีศึกษา โรงเรียนปฏิรูปการศึกษา จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียน ด้านพลังอำนาจการให้รางวัล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของปาริชาติ โน๊ตสุภา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผลของการบริหารงานใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสากลนคร เขต 3 พบว่า ระดับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสากลนคร เขต 3 ด้านพลังอำนาจให้รางวัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการคุณมองว่า ผู้บริหารให้การ ยอมรับ ยกย่อง ชมเชย ให้รางวัล และสนับสนุนความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ เช่น การเลื่อน วิทยฐานะ การปฏิบัติงาน ได้สำเร็จตามเป้าหมาย การมีผลงานและปฏิบัติงานดีเด่น พร้อมทั้งให้ กำลังใจครู เมื่อรู้สึกห้อแท้และทำงานล้มเหลว มีการพิจารณาความดีความชอบของครูในโรงเรียน ด้วยความเป็นธรรม และจดจำเลี้ยงเพื่อเป็นการขอบคุณในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ สมบูรณ์ นนท์สกุล (2536) กล่าวไว้ว่า พลังอำนาจการให้รางวัล (Reward Power) ผู้บริหารชอบให้ รางวัลเพื่อให้ผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจ โดยการให้รางวัล เช่น คำชมเชย ให้สิ่งของตอบแทน เลื่อนขั้นเงินเดือน จ่ายค่าตอบแทนสูงขึ้น ให้การยอมรับยกย่องชมเชย รางวัลเกียรติยศ เป็นต้น การได้รับรางวัลเหล่านี้ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกภูมิใจ รู้สึกเป็นเจ้าของ และพึงพอใจต่อ ผู้บังคับบัญชา จึงทำให้เกิดอำนาจเรียกว่า “อำนาจรางวัล” สอดคล้องกับทิพวรรณ แสงทับทิม (2547) กล่าวไว้ว่า อำนาจการให้รางวัล หรืออำนาจผลตอบแทน (Reward power) เกิดจาก ความสามารถของผู้บริหารที่จะให้รางวัลตอบแทนบุคคลอื่น สำหรับความสำเร็จของงาน และเชื่อ ว่าการยอมรับปฏิบัติตามจะนำไปสู่การให้รางวัลด้วยวิธีการขึ้นเงินเดือน ค่าจ้าง การเลื่อนตำแหน่ง

การเลื่อนขั้นหรือการยกย่องสรรเสริญ และยังสอดคล้องกับธงชัย สันติวงศ์ (2537) กล่าวไว้ว่า อำนาจอันเกิดจากการงวลดผลตอบแทน (Reward power) คือ อำนาจอันเกิดจากการที่ผู้นำมีสิทธิ ควบคุมรางวัลผลตอบแทนต่างๆ ที่มีคุณค่าหรือความหมาย ความสำคัญต่อผู้ใต้บังคับบัญชา คือ มีสิทธิให้คุณประโยชน์แก่ลูกน้องได้นั้นเอง

1.2 ด้านพลังอำนาจการบังคับ พนวจ ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครู ที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปีตตานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑารัตน์ ชำนาญกิจ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พลังอำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ โรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียน ด้านพลังอำนาจการบังคับ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนทรี วรรณ ไฟ בראש (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครู สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี พนวจ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรีใช้พลังอำนาจ ด้านพลังอำนาจการบังคับ มีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการคุณมองว่า ผู้บริหารใช้วิธีสั่งการ กฎระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อให้ครูปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย มีการลงโทษครูที่มีความผิด โดยอาศัยกฎระเบียบ ข้อบังคับ และใช้อำนาจบังคับให้ครูทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับสมบูรณ์ นนท์สกุล (2536) กล่าวไว้ว่า พลังอำนาจการบังคับ (Coercive Power) เป็นอำนาจที่เกิดจากผู้บริหาร ใช้ในการบั้งบี้ความพึงพอใจ หรือต้องผลักดันให้เปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ผู้บริหารต้องการ จึงต้องอาศัยกฎระเบียบ หรือข้อบังคับเพื่อให้การปฏิบัติของผู้ร่วมงานสำเร็จตามเป้าหมาย ลักษณะเช่นนี้ เรียกว่า “อำนาจการบังคับ” สอดคล้องกับทิพวรรณ แสงทับทิม (2547) กล่าวไว้ว่า อำนาจการบังคับ หรืออำนาจให้คุณให้โทษ (Coercive Power) เกิดจาก ความกลัวผู้บริหารที่มีอำนาจสูงหรือที่สามารถให้คุณให้โทษสูง สามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมปฏิบัติตาม เพื่อหลีกเลี่ยงการลงโทษตามกฎหมาย หรือระเบียบวินัย เช่น การว่ากล่าวตักเตือน ภาคทัณฑ์ หรือไถลออก และยังสอดคล้องกับธงชัย สันติวงศ์ (2537) กล่าวไว้ว่า อำนาจในเชิงการบังคับ (Coercive Power) คือ กรณีที่ผู้นำถือครองหรือควบคุมสิทธิที่จะสามารถลงโทษหรือกีดกันผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ให้ได้รับสิ่งที่ต้องการ ได้

1.3 ด้านพลังอำนาจตามกฎหมาย พนวจ ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครู ที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปีตตานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายข้อมูลในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย

ของสาขาวิชาระดับอุดมศึกษา (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร พบว่า ระดับปัจจัยการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสตรี ด้านการใช้พลังอำนาจตามกฎหมายอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของประิชาติ โนนต์สุภา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผลของการบริหารงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ระดับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านพลังอำนาจตามกฎหมาย อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการคุณมองว่า ผู้บริหารเร่งรัดให้ครุในโรงเรียนทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลาและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่วางไว้อย่างเคร่งครัด ทำให้ครุยอมรับว่าผู้บริหารสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของครุได้ตามกฎหมาย ใช้อำนาจตามบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุด ออกคำสั่งเป็นความถูกต้องและชอบธรรม และสามารถโถยครุได้ตามกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับสมญาน์ นนท์สกุล (2536) กล่าวไว้ว่า พลังอำนาจตามกฎหมาย (Legitimate Power) เป็นอำนาจที่ผู้บริหารมีตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย เช่น เป็นผู้บริหารสถานศึกษา เป็นประธานกรรมการ เป็นหัวหน้างาน เป็นต้น จึงทำให้เกิดการยอมรับโดยตำแหน่งหน้าที่ มีกฎหมายรองรับ ซึ่งผู้มีอำนาจหนึ่งอีกหนึ่งไปเป็นผู้แต่งตั้งและมีการบังคับบัญชาเป็นชั้นๆ ลงไปตามลำดับ ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ซึ่งได้กำหนดไว้ อำนาจของบุคคลที่เกิดจากบทบัญญัติและระเบียบต่างๆ นี้เรียกว่า อำนาจตามกฎหมาย สอดคล้องกับพวรรณ แสงทันทุม (2547) กล่าวไว้ว่า อำนาจตามกฎหมาย หรืออำนาจชอบธรรม (Legitimate Power) เกิดจากตำแหน่งที่ผู้บริหารครองอยู่ตามปกติ ถ้ามีตำแหน่งสูงขึ้นเท่าใด อำนาจตามกฎหมายก็มีมากขึ้นเท่านั้น ผู้บริหารที่มีอำนาจตามกฎหมายมาก สามารถมีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ใต้บังคับบัญชา พึงปฏิบัติเพื่อมิให้การละเมิดต่อกฎหมาย และยังสอดคล้องกับธงชัย สันติวงศ์ (2537) กล่าวไว้ว่า อำนาจตามกฎหมาย (Legitimate Power) คือ การที่ผู้นำสามารถครอบครองหรือดำรงอยู่ในตำแหน่งทางการที่มีอยู่ในระบบสังคม(หรือองค์กร) ซึ่งทำให้เข้าผู้นั้นทรงสิทธิ์ที่จะเรียกร้องให้คนอื่นต้องทำตาม และลูกน้องทุกคนจะต้องปฏิบัติตามโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

1.4 ด้านพลังอำนาจอ้างอิง พบว่า ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครุที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายข้อมูลในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประิชาติ โนนต์สุภา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับ

วัตถุประสงค์การที่มีประสิทธิผลของการบริหารงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ระดับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านพลังอำนาจอ้างอิง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนทรี วรรณไพรeras (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครู สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรีใช้พลังอำนาจ อ้างอิง อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการคุณมองว่า ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ มีบุคลิกลักษณะที่ดี มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี เป็นกันเองกับครู เป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติงาน เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของครู และปฏิบัติต่อครูในโรงเรียน อย่างเป็นธรรมในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมบูรณ์ นนท์สกุล (2536) กล่าวไว้ว่า พลังอำนาจอ้างอิง (Referent Power) เป็นอำนาจที่ผู้ร่วมงานอ้างถึงเกิดจากผู้บริหารมีคุณลักษณะพิเศษ เช่น ความสามารถหรือศักดิ์ศรี ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์ และมีคุณค่าทำให้ผู้ร่วมงานประทับใจ จึงนำไปอ้างอิงเพื่อให้ได้รับการยอมรับและเชื่อถือมากขึ้น โดยเฉพาะการอ้างอิงบุคคลที่คุ้นเคยรู้จักดี มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับของทุกคน เป็นการนำไปอ้างอิงแล้ว ทำให้มีอำนาจมากขึ้น อย่างเช่น การเขียนงานวิชาการใช้อำนาจอ้างอิงมาก สอดคล้องกับพิพารณ แสงทับทิม (2547) กล่าวไว้ว่า อำนาจอ้างอิง (Referent Power) เกิดจากลักษณะพิเศษของผู้บริหาร เป็นอำนาจที่ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เอาแบบอย่างพุตติกรรมผู้บริหารที่มีอำนาจอ้างอิง หรืออำนาจบารมีสูงจะเป็นที่รักใคร่นับถือของบุคคลอื่น อนึ่งเนื่องมาจากการบุคคลลักษณะการขอบเขต การนับถือยกย่อง ซึ่งเป็นอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และยังสอดคล้องกับธงชัย สันติวงศ์ (2537) กล่าวไว้ว่า อำนาจอ้างอิง (Referent Power) คือ กรณีที่ผู้นำมีจุดเด่นที่เป็นที่ประทับใจของผู้ใต้บังคับบัญชา จนทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องการและอยากที่จะให้ตนเป็นหัวหน้าเดียวกับผู้นำ

1.5 ด้านพลังอำนาจความเชี่ยวชาญ พบว่า ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายข้อมูลในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสาวิตรี อุ่นจางวง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร พบว่า ระดับปัจจัยการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสตรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การใช้พลังอำนาจความเชี่ยวชาญ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนทรี วรรณไพรeras (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังอำนาจของ

ผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครู สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรีใช้พลังอำนาจ ด้านพลังอำนาจความเชี่ยวชาญอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการคุณของว่า ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถทางวิชาการ มีประสบการณ์ในการบริหารงาน มีผลงานทางวิชาการที่เป็นตัวอย่างแก่ครู มีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคการบริหาร มีความคิดและวิธีริเริ่ม โครงการใหม่ ๆ สามารถให้คำแนะนำ ซึ่งแนะ และเป็นที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมบูรณ์ นนท์สกุล (2536) กล่าวไว้ว่า พลังอำนาจความเชี่ยวชาญ (Expert Power) เป็นอำนาจที่มาจากการสร้างสมความรู้ การศึกษา กันกว่า วิจัยสร้างองค์ความรู้อยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง จนทำให้เป็นผู้รู้และเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำให้ผู้ร่วมงานยอมรับในความสามารถและความเชี่ยวชาญของบุคคล และได้ปฏิบัติงานได้ตรงกับความสามารถ ความสามารถก็จะยิ่งทำให้เพิ่มความเชี่ยวชาญยิ่งขึ้นอีก ดังกล่าวนี้เป็นอำนาจทางปัญญา เพราะต้องใช้ความรู้ความสามารถเป็นอำนาจเชี่ยวชาญได้ สอดคล้องกับ พิพารณ์ แสงทับทิม (2547) กล่าวไว้ว่า อิมานาจความเชี่ยวชาญ (Expert Power) เกิดจากผู้บริหาร ที่มีความเชี่ยวชาญทักษะและความรู้จะ ได้ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารับการยอมรับนับถือสิ่งเหล่านี้ ทำให้มีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารที่มีอำนาจความเชี่ยวชาญทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมกระทำการตาม เพราะเชื่อว่าผู้บังคับบัญชา มีความรู้ความสามารถเหนือคน และยังสอดคล้องกับ ทรงชัย ล้านติวงศ์ (2537) กล่าวไว้ว่า อิมานาจอันเกิดจากความสามารถ (Expert Power) คือ กรณีที่ ผู้นำ ได้มีความรู้พิเศษ หรือมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เหมาะสมตรงกับสภาพการณ์ขององค์การ

1.6 ด้านพลังอำนาจเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ระดับความพึงพอใจของ

ข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายข้อมูลในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของสุนทรี วรรณไพรeras (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครู สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรีใช้พลังอำนาจ ด้านพลังอำนาจการมีข่าวสาร ข้อมูล อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของปราจิชาติ โน๊ตสุภา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผลของการบริหารงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ระดับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านพลังอำนาจข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการคุณมองว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานโดยใช้ข้อมูลที่ทันสมัย ทำให้งานดำเนินไปโดยเร็วและมีประสิทธิภาพ ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานมาก แสดงให้เห็นว่าสารจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และให้ข้อมูลข่าวสารที่ความเป็นจริง ถูกต้องสมบูรณ์ประกอบการตัดสินใจของครุ ซึ่งสอดคล้องกับสมบูรณ์ นนท์สกุล (2536) กล่าวไว้ว่า พลังอำนาจเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Power) เป็นอำนาจที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีความสามารถเชิงข้อมูลข่าวสาร สามารถตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลหรือสารสนเทศ จึงทำให้ปฏิบัติได้ถูกต้องแม่นยำ และนำเชื่อถือ อำนาจเช่นนี้มาจากการใช้ทักษะความชำนาญด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และสามารถเก็บข้อมูลไว้เป็นระบบจำนวนมากเกินกว่าความสามารถที่บุคคลจะจำได้ ทั้งสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างกว้างขวางทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งบุคปัจจุบันเรียกว่า “ยุคไอซีที” (ICT - Information Communication Technology) ทำให้บุคคลและสังคมมีความเจริญก้าวทันสถานการณ์

1.7 ด้านพลังอำนาจมี พนว่า ระดับความพึงพอใจของข้าราชการครุที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสาขาวิชารุ่นของ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาร่อง ปัจจัยด้านการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร ศตวรรษที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร พนว่า ระดับปัจจัยการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารศตวรรษ ด้านการใช้พลังอำนาจพึงพา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของปราิชาติ โน๊ตสุภา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาร่อง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารกับวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิผลของการบริหารงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พนว่า ระดับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านพลังอำนาจพึงพา อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุนทรี วรรณไพรeras (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาร่อง การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครุ สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี พนว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรีใช้พลังอำนาจ ด้านพลังอำนาจพึงพา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการคุณมองว่า ผู้บริหารมี ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ รวมไปถึงบุคคลสำคัญในชุมชน จนเป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลสำคัญทั้งภายในและภายนอกชุมชน ทำให้สามารถชักชวนบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือมีอิทธิพลมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

เพื่อร่วมบริจาคมประمامหรือขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับสมบูรณ์ นนท์สกุล (2536) กล่าวไว้ว่า พลังอำนาจบารมี (Charismatic Power) เป็นอำนาจที่เกิดจากการปฏิบัติและสร้างสมความดี เพื่อความสุขแก่ตนเองและผู้อื่น ซึ่งอำนาจบารมีอาจบูรณาการมาจากอำนาจต่างๆ เช่น การให้รางวัล การใช้ตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย การได้รับการยอมรับจนเป็นที่ชื่นชมและได้รับการอ้างอิง มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านจนเป็นที่ยกย่อง จึงทำให้สั่งสมมากขึ้นจนกลายเป็นอำนาจบารมี อำนาจดังกล่าวทั้งเจ็ดประเภทเป็นประโยชน์ และมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการมาก ทั้งผู้บริหารและผู้ร่วมงานสามารถใช้พลังอำนาจให้เกิดคุณค่า ต่อองค์การหรือหน่วยงาน พลังอำนาจของผู้นำในตัวบุคคล เมื่อถูกนำมาใช้อย่างมีเหตุผลและเหมาะสมยิ่งทำให้องค์การหรือหน่วยงาน มีความเจริญก้าวหน้า จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนในองค์การต้องสร้างพลังอำนาจของตนเองเพิ่มขึ้นจนเป็นอำนาจขั้นสูงคืออำนาจบารมี

2. วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ที่มีวุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียนต้นสังกัด และประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน

2.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจ ต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 แต่ก็ต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของตวนป่าตียะ หัวเมือง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังอำนาจในการบริหาร งานของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดปัตตานี พบว่า การใช้พลังอำนาจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดปัตตานี ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารเป็นการกระทำ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหาร โรงเรียน ในการนำพลังอำนาจจากแหล่งต่างๆ ไปใช้ในการบริหารงาน โรงเรียนด้วยการชักจูงให้ร่วมมือกันปฏิบัติตามทั้งทางตรง และทางอ้อม โดยครรภ์สอนให้การยอมรับหรือปฏิบัติตามพลังอำนาจนั้นๆ ซึ่งอาจใช้พลังอำนาจได้ อำนาจหนึ่งหรือใช้หลายพลังอำนาจก็ได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษา

ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้พลังงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

2.2 สมมติฐานาข้อที่ 2 ข้าราชการครูปฏิบัติงานในโรงเรียนต้นสังกัดที่มีขนาดต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้พลังงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบร่วมกับ ความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ที่มีขนาดของโรงเรียนต้นสังกัด โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของวัฒนา จันทร์โภคตร์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังงานของผู้บริหารและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครุผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอนกลาง เขต 3 พบร่วมกับ ผู้บริหารและครุผู้สอนที่ทำงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของตวนปตียะ หัวเมือง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังงานในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดปัตตานี พบร่วมกับ การใช้พลังงานในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดปัตตานี ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีการใช้พลังงานในการบริหารงาน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาเป็นบรรทัดฐานที่ทำให้องค์การมีระเบียบ บุคคลโดยทั่วไปอาจจะมีพลังงานหรืออำนาจหน้าที่เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ แต่สำหรับผู้ทำหน้าที่บริหารองค์กรแล้ว จะต้องมีทั้งอำนาจหน้าที่และพลังงาน เพราะพลังงานเป็นพลังที่ซ่อนเร้น (latent energy) ที่ช่วยให้บุคคลสามารถใช้อำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งมีพลังงานมาก ยิ่งทำให้บุคคลมีอิสรเสรีภาพมากขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ข้าราชการครูปฏิบัติงานในโรงเรียนต้นสังกัดที่มีขนาดต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้พลังงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 แตกต่างกัน

2.3 สมมติฐานาข้อที่ 3 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้พลังงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบร่วมกับ ความพึงพอใจของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้พลังงาน ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวัฒนา จันทร์โภคตร์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังงานของผู้บริหารและ

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครุผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหน่องคาย เขต 3 พบว่า การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครุผู้สอน ในโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้พลังอำนาจโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของต้วนปตียะ หัวเมือง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้พลังอำนาจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดปัตตานี พบว่า การใช้พลังอำนาจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดปัตตานี ที่มีประสบการณ์ ในตำแหน่งต่างกัน มีการใช้พลังอำนาจในการบริหารงานในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการ พลังอำนาจมีความสำคัญต่อองค์การ และ การใช้พลังอำนาจอาจก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสีย แต่ผู้บริหารมีความจำเป็นที่จะต้องใช้พลัง อำนาจ อำนาจหน้าที่ อิทธิพล เพื่อช่วยให้องค์การและบุคคลในองค์การปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุ จุดประสงค์ที่วางไว้ และช่วยให้ความต้องการของสมาชิกได้รับการตอบสนอง ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ข้าราชการครุที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้พลังอำนาจของ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ข้อค้นพบที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้พลังอำนาจของ ผู้บริหาร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของข้าราชการครุที่มีต่อการใช้พลังอำนาจของ ผู้บริหาร ดังนี้

1.1 ผู้บริหารควรใช้พลังอำนาจการให้รางวัล เพื่อเป็นการขอบคุณการปฏิบัติงาน และทำให้ครุมีความพึงพอใจ มีความสุขในการปฏิบัติงาน

1.2 ผู้บริหารไม่ควรใช้พลังอำนาจการบังคับ เพื่อให้ครุทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ

1.3 ผู้บริหารควรใช้พลังอำนาจตามกฎหมาย เพื่อทำให้ครุยอมรับว่าผู้บริหาร สามารถโภคทรัพย์ได้

1.4 ผู้บริหารควรใช้พลังอำนาจอ้างอิง เพื่อปฏิบัติต่อครุในโรงเรียนอย่าง เป็นธรรมในทุก ๆ ด้าน

1.5 ผู้บริหารควรใช้พลังอำนาจความเชี่ยวชาญ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ ในการบริหารงาน และมีผลงานทางวิชาการที่เป็นตัวอย่างแก่ครุ

- 1.6 ผู้บริหารควรใช้พลังอำนาจเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ในการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริง ถูกต้องสมบูรณ์ประกอบการตัดสินใจของครุ
- 1.7 ผู้บริหารควรใช้พลังอำนาจบารมี เพื่อชักชวนบุคคลที่มีเชื่อเสียงหรือมีอิทธิพลมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาเพื่อเบริ่ยบที่ยับรูปแบบการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครุ คณะกรรมการ ผู้ปกครองและนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฐมศึกษาปีตานี เขต 1
- 2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการใช้พลังอำนาจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับภาค
- 2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ปฐมศึกษา ปีตานีเขต 1 โดยเน้นการศึกษาข้อมูลเชิงลึกด้วยการสัมภาษณ์และประเมินผลการทำงานเชิงประจักษ์ในโรงเรียน